

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Hvmanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthvmæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Art. 1. Vtrùm Confirmatio sit sacramentum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

DE CONFIRMATIONE

QVÆSTIO LXXII.

In Duodecim Articulos diuisa.

ARTICVLVS I.

Virum Confirmatio sit Sacramentum?

1
Hæretici
negantes.
Omnes
huius tem-
poris.

Nonatiani.

Donatistæ.

2
Catholica
sententia.

Probat
ex Script.

3
Impositio
manuum
non fuit
oblatio
baptizati.

Nec solùm
adhibita ad
conferenda
dona visi-
bilia Spiri-
tus sancti.

Mnes hæretici huius ætatis abso-
lutè negant Confirmationem esse Sa-
cramentum: docentque Impositio-
nem manuum, cuius sæpè memine-
runt Patres, nihil fuisse aliud,
quàm catechismum & orationem. Moris enim
fuisse apud veteres, vt pueri, cum adoleuissent, de
pæcipuis fidei Christianæ capitibus examinarentur,
& deinde publica precatio pro illis fundere-
tur, vt Deus illos in fidei professione confirma-
ret; & hoc vocari Confirmationem. Contempe-
runt etiam hoc Sacramentum Nouatiani, sicut
& Penitentiam, vt testatur Theodoretus lib. 3.
Hæreticarum fabularum cap. penultimo; quia
Nouatianus auctor illius hæresios & schismatis,
in lecto decumbens baptizatus fuerat, nec postea
curauerat reliqua suppleri, nec signaculo Spiritus
sancti confirmari: vt testatur Eusebius lib. 6.
hist. c. 33. Similiter illud cõtemperunt Donatistæ,
vt testatur Optat. Mileuitanus lib. 2. contra Parmenianum.

Sed veritas Catholica est Confirmationem esse
verum & propriè dictum nouæ legis Sacramen-
tum, Quod Probatur Primò, Ex Scriptura. Nam
illud est verum Sacramentum, per quod ordina-
riè datur Spiritus sanctus: atqui per manus im-
positionem datur baptizatis Spiritus sanctus: ergo
&c. Maior patet ex definitione Sacramenti. Mi-
nor probatur Scripturis: Actorum cap. 8. v. 17.
Tunc imponebant manus super illos; & accipiebant Spi-
ritum sanctum. Et cap. 19. v. 5. His auditis, baptiza-
ri sunt in nomine Iesv; & cum imposuisset illis manus
Paulus, venit Spiritus sanctus super eos. His locis ma-
nifestum est Per manus impositionem dari Spiritum
sanctum, ac proinde eam esse Sacramentum. Hinc

Patet Primò: Hanc impositionem manuum
non fuisse solùm quandam oblationem, qua bap-
tizatus offerebatur Deo; vt vult Calvinus lib. 4.
Instit. cap. 19: tum, quia per eam dabatur Spiritus
sanctus; tum, quia non fiebat, nisi ab Apostolis, vt
patet locis citatis; quamuis ab alijs collatus esset
baptismus, quod est manifestum signum, hanc im-
positionem manuum non solùm fuisse Sacramen-
tum, sed etiam quid maius quàm sit baptismus.

Patet Secundo; Non fuisse tantùm institutù, vt
per eam quedã dona Spiritus S. visibilia darentur;
vt donum linguarum, miraculorum, & similia; sed
vt daretur gratia iustificationis. Ratio est, quia
dona ista visibilia non dicuntur Spiritus sanctus;
neque is, qui hæc accipit, dicitur accipere spiritum
sanctum; sed solùm is, qui iustificatur. Deinde,

quia non omnes accipiebant illa dona visibilia, vt
expressè docet Apostolus 1. ad Corinth. 12. Omnes
tamen accipiebant impositionem manuum, vt
patet Actorum 8. vbi per totam Samaritiam Apo-
stoli manus imponunt; & Actorum 19. vbi duo-
decim viris, qui ad baptismum venerant, manus
imponuntur.

Patet Tertio, Hoc beneficium impositionis
non fuisse institutum ad breue tempus, sed quam-
diu staret Ecclesia. Petrus enim in sua concione
Actorum 2. v. 17. docet hanc effusionem Spiritus
sancti promissam omnibus, ex Ioëlis propheta
c. 2. v. 28. Et erit, in nouissimis diebus (dicit Dominus)
effundam de spiritu meo super omnem carnem. Idem
patet Ioannis 14. v. 16. Ego rogabo Patrem, & alium
Paracletum dabit vobis, vt maneat vobiscum in æter-
num: quæ promissio ad totam Ecclesiam pertinet;
& impletur per Sacramentù Confirmationis, quod
vocatur Impositio manuum. Ratio est, quia nunc &
omni tempore egent fideles corroborari Spiritu
sancto, vt possint omnibus tentationibus internis
& externis contra fidem resistere.

Quòd autem nunc per hoc Sacramentum non
dentur illi visibiles effectus, qui olim, causa est,
quia olim huiusmodi necessaria erant ad fidem
plantandam, quæ ratio nunc cessat. Vide D. Au-
gustinum lib. 3. de Baptif. cap. 16. vbi ait eundem
Spiritum sanctum nunc dari per manus impositio-
nem, qui olim dabatur, licet non cum eisdem sig-
nis externis, quibus olim.

Probatur Secundò, Ex Concilijs. Concilium
Elibertium cap. 38. Si superuixerit (scilicet bap-
tizatus) ad Episcopum eum perducat, vt per manus im-
positionem perfici possit. Concilium Florentinum
in instructione Armenorum, & Concilium Tri-
dent. sess. 7. can. 1. de Confirmatione: Si quis di-
xerit Confirmationem baptizatorum otiosam esse cere-
moniam, & non potius verum & proprium Sacramentù;
aut olim nihil aliud fuisse quàm catechesim, anathema sit.

Probatur Tertio, Ex Pontificibus. Clemens
Romanus Epistola 4. Omnibus festinandum est re-
nasci Deo, & demum consignari ab Episcopo, & septiformem
spiritus sancti gratiam recipere. Et infra. Nisi
regeneratus, fuerit ab Episcopo confirmatus, perfectus
esse Christianus nequaquam potest: nec sedem habere in-
ter perfectos, si non necessitate, sed incuria, aut volun-
tate remansit; vt à beato Petro accepimus, & ceteri
sancti Apostoli præcipiente Domino docuerunt.

Vrbanus Papa in sua Decretali cap. 7. Omnes
fideles per manuum impositionem Episcoporum Spiritum
sanctum post baptismum accipere debent, vt pleni Chri-
stiani inueniantur.

Cornelius Papa apud Eusebium lib. 6. hist. cap. 33.
agens de Nouatiano (quem Eusebius per errorem vocat
Nouatum) Non fuit signaculo Christianis confirmatus, vnde nec
spiritum sanctum potuit promereri.

Neque in-
stituta pro
breni solù
tempore.

Cur nunc
non habeat-
tur ex Cõ-
firmatione
ijdem esse.
Istem visibi-
les, qui
olim.

4
Ex Con-
cilijs.

5
Ex Pon-
tificibus.

Clemens
Rom. negat
perfecte
Christia-
num, qui
non est cõ-
firmatus.

Vrbanus
Papa
Christianum.

Cornelius

Melchiales

Melchias

Melchiasdes Papa, cuius testimonium vide apud D. Thomam.

Eusebius

Eusebius Papa epist. 3. vocat *Manuum impositionem Sacramentum*, & à solis Episcopis ait posse conferri.

Innoc. I.

Innocentius I. epist. 1. cap. 3. ad Decentium. *Presbyteri chrismate baptizatos ungerere licet, sed quod ab Episcopo fuerit consecratum; nota tamen frontem ex eodem oleo signare, quod solis debet ut Episcopis cum erant Spiritum S. paracletum. Idem docet Leo I. epist. 83. ubi docet Chorepiscopos non posse baptizatorum frontes signare. Omitto posteriores.*

6

4 Ex Patribus.

Probatur Quartò, Ex Patribus, qui summo consensu docent *Per manus impositionem, seu chrismatis unctionem* hominem post baptismum perfici, & accipere Spiritum sanctum. Dionysius Areopagita de Ecclesiastica Hierarchia ca. 2. par. 3. vocat hanc unctionem *divinae generationis sacro-sanctam perfectionem*. Clemens Alexandrinus apud Eusebium lib. 3. historiae cap. 17. loquens de adolescente, quem Ioannes Apostolus concedidit Episcopo Ephesino, sic ait, *Baptismi Sacramento illuminatum, sigillo Domini tanquam perfectà & intà animi custodia obsignavit*. Tertullianus lib. de Resurrectione carnis: *Caro ungitur, ut anima consecratur: caro signatur, ut anima munatur: caro manus impositione adumbratur, ut anima Spiritu sancto illuminetur*. Cyrillus Catechesi 3. myltagogica dicit: *Hoc sanctum unguentum, postquam consecratum est, non esse amplius nudum unguentum, sed chrisma Christi, quod cum corpus ungitur, anima Spiritu sancto sanctificatur*. Cyprianus epist. 72. ad Stephanum Papam: *Tunc demum plene sanctificari, & esse filij Dei possunt, si veroque Sacramento nascantur (scilicet Baptismo, & Confirmatione)*. Et epist. 73. *Quod nunc quoque apud nos geritur, ut qui in Ecclesia baptizatur, Praepositis Ecclesia offerantur, & per nostram orationem, & manus impositionem Spiritum sanctum consequantur, & signaculo dominico consummentur*. D. Ambrosius lib. 3. de Sacramentis c. 2. *Post fontem sequitur spirituale signaculum, quo fiat perfectior, & infundatur Spiritus S. D. Augustinus lib. 2. contra litteras Petilianus cap. 104. In hoc unguento Sacramentum chrismatis vult Petilianus interpretari. quod quidem in genere visibilium signaculorum sacrosanctum est, sicut ipse baptismus. Et infra vocat illud sanctum Sacramentum.*

Tertull.

Cyrius

Cyprian.

Ambros.

Aug.

Transfert in vitam vitalem.

Tertullianus lib. de Resurrectione carnis: *Caro ungitur, ut anima consecratur: caro signatur, ut anima munatur: caro manus impositione adumbratur, ut anima Spiritu sancto illuminetur*.

Probatur Quintò, Congruentià D. Thomæ. Quia sicut per baptismum regeneramur, & accipimus vitam spiritualem; ita cõueniens erat, ut esset aliquod Sacramentum, quo acciperetur Status perfectum & vitalem in vita spirituali; hoc autem est Confirmatio, Sed est

DVBIVM.

Quando hoc Sacramentum sit institutum.

7

Christus docuit Apostolos conferre chrisma in vltima cena.

Suppono esse institutum immediatè à Christo; ut suprà q. 64. a. 2. ostensum est; hic enim solus potest gratiam certò promittere, & statuerè ut per sensibile signum infallibiliter detur.

Quo autem tempore sit institutum, non est ita clarum. Valdè tamen probabile est institutum in vltima cena. Hoc enim insinuat Fabianus Papa epist. 2. cap. 1. ad Orientales: *In illa die Dominus Iesus postquam canauit cum Discipulis suis, & lauit eorum pedes, sicut à sanctis Apostolis praedecessores nostri acceperunt, nobisq; reliquerunt, chrisma cõficere docuit*. Hinc patet institutam tunc materiam; vnde etiam

verisimile est & formam: cur enim hæc separasset? Imò videtur Fabianus per chrisma totum Sacramentum intelligere; hoc enim à Patribus sæpè vocatur Chrisma; scil. à parte sui magis notabili.

Aduerte tamen Primò, Tunc non esse datam potestatem conficiendi, sed post resurrectionem, quando creati sunt Episcopi, ut tenet probabilior Sententia; scilicet, quando Ioannis 20. v. 22. eisdicatum est, *Accipite Spiritum sanctum, quorum remiseritis peccata, &c.*

Aduerte Secundò, Christum nunquam hoc Sacramento esse usum ad aliquem sanctificandum; ut notat D. Thomas ad 1. Et ratio est, Quia Spiritus sancti plenitudo, quæ est effectus huius Sacramenti, non erat danda ante ipsius glorificationem. Neque id mirum est, cum neque Sacramentum Ordinis, neque Pœnitentiæ, neque extremae Vnctionis contulerit: sed effectus horum Sacramentorum, sublimiori modo, tamquam Sacramentorum Auctor qui nullis externis cõremonijs est alligatus, contulit.

Sed potestatem conferendi dedit post Resurrectionem.

Christus nulli contulit Confirmationem

ARTICVLVS II.

Utrū Chrisma sit conueniens materia huius Sacramenti?

Respondeo, & Dico Primò. Materia remota huius Sacramenti est chrisma. Patet hoc ex testimonijs allatis, & maxime ex Concilio Florentino, & Tridentino; & ex perpetua Ecclesiæ traditione.

8 Materia remota Confirmationis est chrisma

Sed contrà obijcitur. Spiritus S. datus est Apostolis Actorum 2: & familiæ Cornelij prædicante Petro in domo ipsius, Actorum 10. sine villo chrismate, vel unguento: & Actorum 8. & 19. non fit vlla mentio chrismatis, sed tantummodò impositionis manuum: ergo chrisma non est materia huius Sacramenti.

Respondeo, Actorum 2. & 10. singulari priuilegio datur Spiritus sanctus; seu res huius Sacramenti, sine Sacramento. Ad reliqua duo loca quidam respondent, Apostolos vsos initio Ecclesiæ *Sola manus impositione*, Christo sic dispensante. Et ratio est, Quia tunc dabatur Spiritus sanctus cum externa specie visibili; scilicet ignis, vel ventis; vnde non erat opus alio peculiari signo externo ad significandam eius gratiam, præter nudam manu impositionem; verum postea, quando illa visibilis species desijt, tunc demum cõcepisse adhiberi unctione, ut per eam significaretur, quod antea per ignem, vel ventum significabatur. Ita D. Thomas hic ad 1. & a. 4. ad 1. & passim Thomistæ. Idem tenet Scotus dist. 7. qu. 1. & Durandus qu. 2. quæ sententia videtur probabilis.

Quidam existimant Apostolos confirmasse absq; chrismate.

Sed probabilius, & verius est, Apostolos nunquàm hoc Sacramentum sine chrismate exhibuisse, ut docet Thomas Waldensis tom. 2. de Sacramentis c. 113. & Bellarminus agens de hoc Sacramento.

9 Sed verius est Apostolos semper adhibuisse chrisma.

Probatur Primò, Quia nullus veterum docet Apostolos aliquando *per solam manus impositionem* dedisse Spiritum S. cum tamen multi ex illis dicant ipsos vsos chrismate. Dionysius Areopagita cap. 4. Eccles. Hierarch. in principio: *Est alia quædam unguenti perficiens operatio, quam duces nostri, Μύρον χρισμῶν, id est, unguenti Sacramentum vocarunt*. Fabianus Papa loco citato dicit Apostolos lingualis annis conficere nouum chrisma consueuille: Fabianus.

Dionysius Areop.

ergo ergo